

Goa University

Sant Sohirobanath Ambiye chair, VRPP
and
Marathi Discipline, SGSLL

NATIONAL SEMINAR

‘गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : भक्तिकाव्य प्रवाह’

(Goan Marathi Sant Literature : Devotional poetry flow)

1. Title	‘गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : भक्तिकाव्य प्रवाह’ (Goan Marathi Sant Literature : Devotional poetry flow)
2. Date	12 September 2023
3. Mode of conduct	PHYSICAL
4. School	Marathi Discipline, Shenoji Goembab School of Languages and Literature, Goa University
5. Collaborating Directorate	Sant Sohirobanath Ambiye Chair, VRPP
6. Detail of the Resource Person and Guest	Visiting Research Professor of VRPP Dr. Aruna Dhere was the keynote speaker. Chief Guest : Shri Sagun Velip, Director – Art and Culture Department, Panaji- Goa. Resource persons were from Marathi research field, Goa University and experts from State of Karnataka, Maharashtra and Goa.
7. No. of Faculty attended	06
8. No. of Students attended	80
9. No. of external students/faculty	05
10. The objectives of the Program	<ol style="list-style-type: none"> 1. To promote research in the field of Gomantakiya Marathi Sant literature by considering various dimensions. 2. To introduce Marathi Sant literature with its spiritual and social enlightenment as the Goan Sants and Devotional poets have produced literature such as Abhang, Drama, Tirthavali, Granth in Marathi language. 3. To create an awareness about the Goan cultural heritage and to encourage students for research in Goan Folklore and Goan traditional arts.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. To introduce multidimensional aspects of Goan Marathi Sant literature. 5. To explain the correlation between Goan Marathi Sants literature and Devotional poets.
11. Description of the Program	<p>Marathi literature of the Sants of Maharashtra is well known for its spiritual and social enlightenment, it is being studied at various levels. The Marathi Sant literature of the pre-Goa liberation period is also very instructive. The Goan Sants and Devotional poets have produced literature such as Abhang, Drama, Tirthavali, Granth in Marathi language. It was necessary for researchers and students to be introduced to this Goan Marathi Sant literature and Devotional literature.</p> <p>Marathi Discipline in collaboration with Visiting Research Professor Program 'Sant Sohirobanath AMBIYE Chair' organized one day National Seminar on 'Gomantakiya Marathi Santsahitya : Bhakti Kavya Pravah'.</p> <p>Accordingly Research papers were presented on literature of Sant Sohirobanath AMBIYE, Sant KRUSHNAMBHATT BANDAKAR, Nayak swami – Mangesh, Jeevanmukt Maharaj, Sonsubai, Krushnadas Shama, Jeevottamswami Tirth.</p>
12. Benefit/Key outcomes of the Program/activity/event	<ol style="list-style-type: none"> 1. The contribution of Goan Marathi sants to Bharatiy sant literature is understood. 2. The students were introduced to Marathi saints' literature along with spiritual and social knowledge as Goan saints and devotional poets created literature in Marathi language like Abhang, Drama, Tirthavali, Granth. 3. The spiritual, social and national thoughts in the literature of Sant Sohirobanath AMBIYE, Sant KRUSHNAMBHATT BANDAKAR, Nayak swami – Mangesh, Jeevanmukt Maharaj, Sonsubai, Krushnadas Shama, Jeevottamswami Tirth, which are important today were explained to the students. 4. Awareness was created about the saint literature of Goa. 5. Students were encouraged and guided to do research considering various dimensions of Goan Marathi Sant literature.

Vinay

Dr. Vinay Madgaonkar
Coordinator: Marathi Program Director

Wagle

Prof. Dr. Anuradha Wagle
Dean, SGSSL

— DEAN
Shenoi Goembab School of
Languages & Literature
Goa University

संत श्री श्रीवाचन ग्रंथी गोवा विद्यापीठ
 अतिथी प्राध्यापक संशोधन संचालनालय
 आणि
 मराठी अक्षराचमनाशाळा आणि गोव्याबाब भाषा आणि साहित्य महाशाळा
 आणि
 राष्ट्रीय परिषद
 गोमंतकीय मराठी साहित्य परिषद
 आणि
 साहित्य प्रवाह

दिनांक : १२ सप्टेंबर २०२३

स्थळ : परिवर्तन संग्रहालय, प्रयोगशाळा, गोवा विद्यापीठ, गोवा.

दिनांक - १२ सप्टेंबर २०२३

क्रमांक	नाव	संस्था / महाविद्यालय / विद्यापीठ	संपर्क क्रमांक	सही
1	राजानंद वि. गावस	गोवा विद्यापीठ	9158941169	<u>Agarwal</u>
2	दुमनी कुंभार	गोवा विद्यापीठ	7972852942	<u>[Signature]</u>
3	आमृत भागवत	गोवा विद्यापीठ	8080159487	<u>Ashmore</u>
4	स्वायत्ती प्र. परब	गोवा विद्यापीठ	937084731	<u>Saxena</u>
5	पुजा पु. पायकर	गोवा विद्यापीठ	766687438	<u>Falkar</u>
6	दिलीपा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9078099188	<u>[Signature]</u>
7	सान्वा पिंपळकर	गोवा विद्यापीठ	9620390697	<u>Prasad</u>
8	मेघना पेठे	गोवा विद्यापीठ	7769888646	<u>[Signature]</u>
9	पद्मनाभ नाईक	गोवा विद्यापीठ	8459857541	<u>[Signature]</u>
10	मेघलि भागत	राजकीय महाविद्यालय खांडोका	9021394467	<u>[Signature]</u>
11	रुनीता गांवकर	गोवा विद्यापीठ	9834045254	<u>[Signature]</u>
12	निशा पाले	गोवा विद्यापीठ	7499366052	<u>[Signature]</u>
13	निशा गांवकर	गोवा विद्यापीठ	9022257617	<u>[Signature]</u>
14	संजो नाईक देसाई	गोवा विद्यापीठ	7378699255	<u>[Signature]</u>
15	सिमिमा उदास वेळीप	गोवा विद्यापीठ	7038941691	<u>[Signature]</u>
16	प्रियंका भातकर	गोवा विद्यापीठ	9309146667	<u>[Signature]</u>
17	अंजली कोरगावकर	गोवा विद्यापीठ	9834106184	<u>[Signature]</u>
18	तेजा गांवकर	गोवा विद्यापीठ	7972120405	<u>[Signature]</u>
19	अंजली गांवकर	गोवा विद्यापीठ	942943769	<u>[Signature]</u>
20	इशिता मंगेकर	गोवा विद्यापीठ	8004567636	<u>[Signature]</u>
21	अंजली वेळीप	गोवा विद्यापीठ	7066367120	<u>[Signature]</u>
22	अक्षिता गांवकर	गोवा विद्यापीठ	9405677084	<u>[Signature]</u>
23	दुर्गा गांवकर	गोवा विद्यापीठ	7666475829	<u>[Signature]</u>
24	वैष्णवी जैनकर	गोवा विद्यापीठ	9552420054	<u>[Signature]</u>

नाम	अंजना / महाविद्यालय / विद्यापीठ	अंति क्रमांक	अधी
अयोनी नाईक	गोवा विद्यापीठ	7030378346	Prabhu
अश्वना नाईक जांकर	गोवा विद्यापीठ	37-1994909	Amal
मोक्षिणी प्रभू	गोवा विद्यापीठ	8733272937	Amal
असा जांकर	गोवा विद्यापीठ	984499423	Amal
तजमिणी ज्ञान	गोवा विद्यापीठ	998397874	Amal
अमेदा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9309116272	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7263063550	Amal
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	8010420583	Amal
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9767453595	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	8860801319	Amal
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9934922691	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7972454709	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9860833715	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7032173905	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	8010302783	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7665758524	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	8010035617	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9609054803	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9343891375	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	782102787	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	8605131223	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9579968883	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9518117987	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9447671802	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	706628619	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	981049362	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9995877449	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7798216135	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9420640457	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7058266722	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7507407943	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9403458626	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	9168951668	Prabhu
अभिजा नाईक	गोवा विद्यापीठ	7405594081	Prabhu

क्रमांक	नाम	शेखर / मोती / विद्यापीठ	अपेक्षित क्रमांक	संकेत
59	जेनिफर प्रधात बेहरे	गोवा विद्यापीठ	6004046428	
60	मिखला म. लुइस	गोवा विद्यापीठ	7666702252	
61	तन्वी उबोधकर	गोवा विद्यापीठ	7887523206	
62	तेजस्वी शिवाने इकलकर	गोवा विद्यापीठ	7006631983	
63	अश्वी का मर्यादकर	गोवा विद्यापीठ	7136582314	
64	दिग्गी इला इने	गोवा विद्यापीठ	74482296522	
65	इक इलमन	"	7420930449	
66	दिग्गी दिग्गीकर येरे	गोवा विद्यापीठ	7309046696	
67	कविता गावडे	गोवा विद्यापीठ	8399523248	
68	इनाम रि साबे	गोवा विद्यापीठ	8324594550	
69	डॉ. सुशोभा इकलकर	राजकीय महाविद्यालय	9423060374	
70	रेवमा जामेश्वर गावडे	गोवा विद्यापीठ	8698825403	
71	सविता केकर	गोवा विद्यापीठ	9226102037	
72	इक अश्वीना अ. अ. अ.	गोवा विद्यापीठ	962216577	
73	इक अश्वीना अ. अ. अ.		9326101029	
74	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
75	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
76	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
77	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
78	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
79	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
80	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
81	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
82	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
83	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
84	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
85	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
86	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
87	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
88	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
89	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
90	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
91	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
92	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
93	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
94	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
95	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
96	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
97	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
98	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
99	इक अश्वीना अ. अ. अ.			
100	इक अश्वीना अ. अ. अ.			

गोळे दहा-अकरा खिस मी विद्यापीठाच्या नागिने गोळ्यातल्या विविध महाविद्यालयांमधून व्याख्याने दिली आहेत आणि काळ गोमंतकीय संतसाहित्यावरील राष्ट्रीय परिषंवादान बजिगावणी केले आहेत.

हा सर्वच अनुभव उत्तम आनंददायी होता. VRRP आणि मराठी विभागा यांची एकत्रित असणे नेटकं संयोजन गर त्यामागे होतंय, पर लहकागी सर्विचा उल्हाटपूर्ण महकाग आणि कामा.पुगी अमपारी त्यांची निष्ठा, त्यांची विद्यार्थीविषयत्ती तवका उगाणि कल्पक उगुपुगांनं कायोजना मा सर्वच गोळी लक्षणीय टोला.

विभागपुण्य मा नात्यान डॉ. विनय मडगावकरांनी त्यांची जबाबदारी फार उत्तम रीतिने पार पाडली आहे. मराठी विभागातल्या त्यांच्या महकारीवगीठा आणि गुणी विद्यार्थीगारी या उत्तम अनुभवानं त्रेय दिले पाहिजे.

मी सूचीगा धन्यवाद देते. काळच्या परिषंवादागील जावक जावक सर्वच निबंध उगाण टोणे. त्या सर्व निबंधांना पुस्तकरुपाणे प्रकिष्टी मिहावी अशीही इच्छा व्यक्ता करते. धन्यवाद.

विनय
31/1/23

गोमंतकीय संतसाहित्यावर संशोधनात्मक दृष्टीने आधुनिक परिप्रेक्ष्यातून विचार होणे गरजेचे होते. मराठी अख्ययन शाखा, गोवा विद्यापीठ यांनी आयोजित केलेल्या 'गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : भक्तिकाल प्रवाह' या एकदिवसीय राष्ट्रीय परिषंवादानून हे अकिष्ट साध्य झाले असे म्हणतात्र येईल. परिषंवादाचे उत्कृष्टरिखा आयोजन कश्यात आले याबद्दल मराठी अख्ययन शाखेचे संचालक व परिषंवादाचे संयोजक डॉ. विनय मडगावकर यांचे खूप अभिनंदन. भविष्यात अशा उत्कृष्ट परिषंवादाचे आयोजन कश्यासाठी खूप शुभेच्छा!

धन्यवाद

गिता
डॉ. गीता येलेकर

Visiting Research Professor of VRPP Dr. Aruna Dhere, the keynote speaker,
Chief Guest : Shri Sagun Velip, Director – Art and Culture Department, Panaji- Goa.
Prof. Savita kerkar Director VRPP, Prof. Anuradha Wagle Dean SGSL

गोवा विद्यापीठ

शुणै गोंयबाब भाषा आणि साहित्य महाशाला

मराठी अध्ययनशाखा

आणि

अतिथी प्राध्यापक संशोधन संचालनालय

संत सोहियेबानाथ आंबिये अध्यासन

आयोजित

राष्ट्रीय परिसंवाद

गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : भक्तिकाव्य प्रवाह

दिनांक : १२ सप्टेंबर २०२३

प्रो. डॉ. सविता केरकर

संचालक

अतिथी प्राध्यापक संशोधन संचालनालय

डॉ. विनय मडगांवकर

संयोजक,

संचालक, मराठी अध्ययनशाखा

प्रो. डॉ. अनुराधा वागळे

अधिष्ठाता

शुणै गोंयबाब भाषा आणि साहित्य महाशाला

स्थळ : परिषद सभागृह, प्रशासकीय विभाग, गोवा विद्यापीठ, गोवा.

नमस्कार,

आपल्या गोमंतभूमीला मराठी संतसाहित्याचा आणि भक्तीकाव्याचा समृद्ध वारसा लाभलेला आहे. मुक्तीपूर्व काळात गोमंतकातील विविध संतांनी तसेच भक्तीकाव्याची निर्माण केलेले झुलवे-तीर्थावळी यासारखे कल्प्यप्रकार, मनोरंजनातून आत्मरंजनाकडे नेणारे नाट्यलेखन, देवभक्तीबरोबर देशभक्तीला प्राधान्य देणारी अभंग रचना, ओवीबद्ध ग्रंथ, यांच्या विविध आर्यामांचा परिवय विद्यार्थी, अभ्यासक आणि संशोधकांना होणे आवश्यक आहे. त्यासाठी गोवा विद्यापीठात कार्यरत असलेली मराठी अध्ययनशाखा आणि संत सोहिरोबानाथ आंबिये अध्यासन (VRPP) गोवा विद्यापीठ यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक १२ सप्टेंबर २०२३ रोजी 'गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : भक्तीकाव्य प्रवाह' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय परिसंवाद आयोजित करण्यात आला आहे. या परिसंवादाला महाराष्ट्रातील ज्येष्ठ साहित्यिक-संशोधक डॉ. अरुणा ढेरे उपस्थित असणार आहेत. प्रस्तुत परिसंवादात गोमंतकीय संतांनी तसेच भक्तीकाव्याची निर्माण केलेल्या मराठी साहित्यकृतीचे संकलन, संपादन, संशोधन या विषयी विवेचन आणि भावी संशोधन कार्याविषयी विचार विनिमय करणे अपेक्षित आहे.

डॉ. विनय मडगांवकर
संयोजक, संचालक,
मराठी अध्ययनशाखा, गोवा विद्यापीठ.

रूपरेखा

सकाळी ९.३० वाजता नाचजोडणी

उद्घाटन सत्र : सकाळी १० ते ११

उद्घाटक : श्री लक्ष्मण पित्रे, गोमंतकीय ज्येष्ठ संस्कृत-मराठी साहित्यिक.

बीजभाषक : डॉ. अरुणा ढेरे, अतिथी प्राध्यापक, संत सोहिरोबानाथ आंबिये अध्यासन (VRPP)

अध्यक्ष : प्रो. डॉ. हरिलाल मेनन, कुलगुरु, गोवा विद्यापीठ, गोवा.

सन्माननीय अतिथी : श्री सगुण वेळीप, संचालक, कला संस्कृती संचालनालय, गोवा सरकार, पणजी गोवा.

प्रो. डॉ. सविता केरकर, संचालक, अतिथी प्राध्यापक संशोधन संचालनालय (VRPP)

प्रो. डॉ. अनुराधा वागळे, अधिष्ठाता, शणै गोंयबाब भाषा आणि साहित्य महाशाळा

डॉ. विनय मडगांवकर, संयोजक, संचालक, मराठी अध्ययनशाखा.

प्रथम सत्र : सकाळी ११ ते १२

गोमंतकीय संतांच्या मराठी अभंग रचना : देवभक्ती आणि देशभक्ती

अध्यक्ष : डॉ. वृंदा केळकर, मराठी विभाग प्रमुख, सेंट झेवियर महाविद्यालय, म्हापसा, गोवा.

संत सोहिरोबानाथ आंबिये यांच्या अभंगांचा विवेचक परामर्श

प्रा. श्रिया टेंगसे : सहायक प्राध्यापक, शासकीय कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, साखळी, गोवा.

सौसुबाई विरचित अभंगांचा शोध, संशोधन आणि प्रबोधन

डॉ. गीता येल्लेकर : प्रमुख, मराठी विभाग, गणपत पार्सेकर शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, हरमल, गोवा.

गोमंतभूमीचा अंतःस्वर मांडणारी जीवनमुक्त महाराजांची अभंगरचना

प्रा. तुप्ती फळदेसाई : प्रमुख, मराठी विभाग, चौगुले महाविद्यालय, मडगाव, गोवा.

द्वितीय सत्र : दुपारी १२ ते १.००

गोमंतकीय संत-भक्त विरचित मराठी ग्रंथ

अध्यक्ष : डॉ. सुनेत्रा कलंगुटकर, मराठी विभाग प्रमुख, शासकीय महाविद्यालय, खांडोळ, गोवा.

एकनाथी भागवताआधी गोमंतकात कृष्णदासांनी रचलेल्या श्रीकृष्णचरित्रकथा या ग्रंथाचे स्वरूप आणि महत्त्व

प्रा. अंजली नाईक : सहायक प्राध्यापक, संत सोहिरोबानाथ आंबिये महाविद्यालय, पेडणे गोवा.

संत सोहिरोबानाथ आंबिये यांची ग्रंथसंपदा : संशोधन आणि समालोचन

डॉ. गोविंद काजरेकर : प्राचार्य, प्रोफेसर, गोगटे वाळके महाविद्यालय बांदा, सिंधुदुर्ग, महाराष्ट्र.

भोजन : १ ते २

तृतीय सत्र : दुपारी २ ते ३

गोमंतकीय मराठी संतसाहित्य : तीर्थावळी, झुलवे, ग्रंथ आणि नाटक

अध्यक्ष : डॉ. प्रकाश पर्येकर, उप अधिष्ठाता (संशोधन), शणै गोंयबाब भाषा आणि साहित्य महाशाळा

जीवोत्तमस्वामी तीर्थ विरचित तीर्थावळी या काव्याचे भौगोलिक आणि ऐतिहासिक महत्त्व श्री अनिल पै : संतसाहित्य अभ्यासक, मडगाव, गोवा.

संत कृष्णभट्ट बांदकर यांच्या 'अटिल्योद्धार' या नाट्यकृतीचे स्वरूप, महत्त्व आणि विशेष

प्रा. चिन्मय घैसास : सहायक प्राध्यापक, मराठी अध्ययनशाखा, गोवा विद्यापीठ.

मंगेशी येथील कवी मंगेश विरचित झुलवे काव्य आणि शिवदर्पण ग्रंथ : संशोधनात्मक विश्लेषण

डॉ. विनय मडगांवकर : संचालक, मराठी अध्ययनशाखा, गोवा विद्यापीठ.

समारोप सत्र : ३ ते ४

निरीक्षक : डॉ. अमृत यार्दी, संस्कृतचे पंडित, व्यासंगी साहित्यसंशोधक, अनुवादक, कर्नाटक.

अध्यक्ष : प्रो. डॉ. वृषाली मांद्रेकर, उपअधिष्ठाता (शैक्षणिक), शणै गोंयबाब भाषा आणि साहित्य महाशाळा

प्रो. डॉ. सविता केरकर, संचालक, अतिथी प्राध्यापक संशोधन संचालनालय (VRPP)

डॉ. विनय मडगांवकर, संयोजक, संचालक, मराठी अध्ययनशाखा.